

MEMORIAL DE SANT JOSEP MANYANET

Aquest recinte no és solament un museu, un lloc destinat a la conservació i exposició d'imatges, fotografies i objectes que il·lustren la vida i l'acció apostòlica de Josep Manyanet. Vol ser, a més, el «Memorial de Sant Josep Manyanet» que actualitzi i faci present en cadascú de vosaltres i de les vostres llars la seva vida exemplar i la força del seu missatge.

En aquesta placeta de l'Església, encerclada per l'antiga església de Tremp, Josep Manyanet i Vives, fill d' Antoni i Bonaventura, va néixer i es va fer gran com a fill de Déu en els braços de la Verge Maria, sota l' advocació de Valldeflors. Aquell infant, nascut a redós del temple, passaria la infantesa a la seva ombra i en ell sentiria les primeres vivències de fe i la seva vocació sacerdotal, com si fos un presagi de la resposta a la crida de Déu.

1. L'HOME

Es va distingir per la noblesa de caràcter, el sentit del deure, l'amor al treball i tenacitat en l'execució dels seus propòsits.

La primera etapa de la vida de Josep Manyanet es va desenvolupar en dos escenaris diferents que configuraren la seva futura personalitat: Tremp, entre la seva família, la parròquia i l'escola (1833-1845), i Barbastre, al col·legi dels Escolapis (1845-1850). Ell era l'últim dels nou fills de la família. El seu pare va morir abans del seu naixement.

FRASE:

«Prefereixo que m'enganyin cent vegades, abans que jo m'atreveixi a enganyar ningú una sola vegada» (Josep Manyanet).

A. FOTOGRAFIES

1. Primer retrat de Josep Manyanet i Vives.
2. Tremp (Pallars Jussà), població on va néixer Josep Manyanet.
3. Alcova on Josep Manyanet va néixer el 7 de gener de 1833.
4. Església de la Mare de Déu de Valldeflors. Fou bastida al costat d'una de les torres de l'antiga muralla.
5. Casa de la família Manyanet-Vives.
6. Pica baptismal on Josep Manyanet fou batejat el mateix dia del naixement.
7. Mare de Déu de Valldeflors, patrona de Tremp. Imatge de fusta policromada (s. XV).
8. Arbre genealògic de la família Manyanet-Vives.
9. Bonaventura Manyanet i Vives, neboda de Josep Manyanet, filla de Bonifaci i Maria, amb el seu marit Pere Moga i Castells.
10. Antònia Feliu i Manyanet, neboda de Josep Manyanet, que esdevingué monja.
11. Josep Manyanet i Vives (1867-1886), nebot de Josep Manyanet, fill de Bonifaci i Maria, que va morir als 18 anys.
12. Josep Manyanet i Joan Moga i Castells, sacerdot, germà de l'espòs de la neboda.
13. Valentí Lledós i Solans (1808-1855), sacerdot beneficiat de Tremp, protector de Josep Manyanet des de la infància.
14. Escola Pia de Barbastre, on Josep Manyanet completa l'ensenyament secundari com a alumne famul.

B. OBJECTES I LLIBRES

1. Paella utilitzada pels soldats que s'hostatjaren a casa dels Manyanet durant la primera guerra carlina (1833-1840). Involuntàriament vessaren l'oli bullent damunt el nen Josep Manyanet.
2. Imatge de la Mare de Déu de Valldeflors, de talla, «l'amor fidel de la vida de Josep Manyanet», que des de 1982 ha presidit la capella panteó del seu sepulcre.
3. Armilla que Josep Manyanet utilitzà de jove, segons el testimoni d'Antònia Manyanet, la seva germana.
4. Dos mocadors de J[osep]. M[anyanet]. característics de l'època.
5. Tres llibres de text que utilitzaven els alumnes de l'Escola Pia de Barbastre.
6. Treballs manuals, tres creus de fusta i un brodat, realitzats per Josep Manyanet durant els anys d'estudiant.
7. Mare de Déu dels Dolors. Va aprendre aquesta devoció a Barbastre i la conservà tota la vida, recitant diàriament «els set Dolors de la Verge».

II. EL SACERDOT

Fou un sacerdot mestre de la Paraula, ministre dels Sagraments i guia de la comunitat; un treballador model per al Regne de Déu.

Josep Manyanet es preparà per a ser sacerdot als seminaris de Lleida (1850-1853) i Seu d'Urgell (1853-1859). Atesa la condició econòmica de la seva família, va haver de treballar per guanyar-se els estudis de filosofia i teologia. Durant els primers, a Lleida, fou preceptor dels fills de la família Morlius Borràs. Un cop a la Seu d'Urgell, on cursà la teologia, el bisbe Josep Caixal l'acollí entre la seva família episcopal com a patge i ajudant de la secretaria.

Més tard, un cop ordenat sacerdot el 9 de abril de 1859, el nomena sots-secretari, secretari de visita pastoral, bibliotecari i majordom. Era una persona de tota confiança del bisbe i del clergat. El 1860 acompanya el bisbe a la visita pastoral a les parròquies de la Vall d' Aran.

Al mateix temps, primer a la Seu d'Urgell i després a Tremp, desenvolupà una ampla tasca pastoral a través de la predicació, la confessió, la catequesi, la direcció del convent de les Religioses Claretianes, l'administració de l'Hospital de Pobres i la regència de la parròquia.

FRASE:

«De la seva promoció al sacerdoci en resultarà glòria a Déu, utilitat per a l'Església, profit espiritual a l'ordenat i goig en el Senyor» (Mn. Josep Solé).

A. FOTOGRAFIES

1. Josep Manyanet, sacerdot al servei de Déu i dels homes.
2. Josep Antoni Morlius, de Lleida, que acollí a casa seva el seminarista Josep Manyanet acompanyat de la filla Ramona, del seu marit Miquel Utrillo i dels néts Miquel i Josep.
3. Antic Seminari d'Urgell, on Josep Manyanet rebé les classes de teologia.
4. Palau episcopal d'Urgell, que fou la casa de Josep Manyanet durant dotze anys.
5. Josep Caixal i Estradé (1803-1879), bisbe d'Urgell (1853-1879), pare espiritual i director de Josep Manyanet.
6. Claustre de l'Hospital de Pobres de Tremp, fundat l'any 1521, del qual Josep Manyanet va ser-ne administrador.
8. Convent de les Religioses de Maria Immaculada i Ensenyança, de Tremp, del qual Josep Manyanet en fou director espiritual.

B. OBJECTES I LLIBRES

1. Encenser utilitzat a la catedral d'Urgell, dels temps en què Josep Manyanet hi era com a seminarista
2. *Bíblia sacra* d'ús de Josep Manyanet.
3. *Veni mecum pii sacerdotis*, llibre de formació dels seminaristes i sacerdots d'Urgell preparat pel bisbe Caixal i publicat per primera vegada el 1856.
4. *Cédula de la oración de la noche*. Seu d'Urgell (1859).
5. Ornaments sagrats: alba, roquet i casulla de brocat d'or, de finals del segle XIX, donació d'un antic alumne del Col·legi Sant Pere Apòstol de Reus.
6. Roba de dues casulles blanques utilitzades per Josep Manyanet.
7. Calze amb les tres medalles de Jesús, Maria i Josep al peu, procedent d'una de les comunitats antigues de l'Institut, amb el qual Josep Manyanet celebrà missa amb ocasió de les seves visites.
8. Calze de la família de Sullà i de Moner, de Tremp, usat en diverses ocasions per Josep Manyanet, amic de la família, i cedit pel Bisbat d'Urgell.
9. «Rosaris del Pare Manyanet, el meu oncle», segons Dorotea Moga i Mañanet.
10. Santcrist amb medalla de la Sagrada Família, de Josep Manyanet.
11. Sagrat Cor de Jesús, obsequi de Josep Manyanet a la família Massana, de Vilafranca del Penedès.
12. Medalles commemoratives del Concili Vaticà I (1869), de la proclamació de Sant Josep patró de l'Església Universal (1870), del Jubileu sacerdotal del papa Lleó XIII (1888) i de l'Any Sant o Jubileu de 1900.
13. *Pontificale Romanum* (Roma 1848), «Ex libris Josephi Mañanet, Pbri.»
14. *El Protestantismo comparado con el catolicismo* de Jaime Blanes, 1. I i II (Barcelona 1857), «Ex libris Josephi Mañanet, Pbri.»

III. EL FUNDADOR

La vocació i la seva manera d'estimar l'esperonaren a obrir nous camins per evangelitzar la família.

En veure les amenaces sobre l'estabilitat del matrimoni i de la família, Josep Manyanet se sentí cridat per Déu a presentar els exemples de la Sagrada Família de Natzaret, principalment mitjançant l'educació i instrucció catòlica dels infants i joves.

Amb l'aprovació del bisbe Josep Caixal, oferí la iniciativa a la Mare de Déu de Montserrat en una memorable visita al santuari que realitzà el 1865 acompanyat del jove Ignasi Maria de Sullà. El 1864 van néixer els Fills de la Sagrada Família a Tremp, i el 1874 les Filles de la Sagrada Família a Talam, Institut que va restaurar el 1894, a Aiguafreda, avui conegut amb el nom de Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret.

Va escriure per als dos Instituts les *Reglas y Constituciones* i el *Ceremonial para la Vestición y Profesión*. I escriví també diverses obres per a la formació dels membres dels instituts: *Suma de las Reglas y Constituciones*, *Meditaciones* i *Costumbres y prácticas espirituales*.

Va esmerçar tota la vida en la consolidació i propagació dels dos instituts i obrí nombroses escoles, col·legis, escoles-tallers i altres centres d'apostolat en ambients populars.

FRASES:

«Els rics tenen col·legis per a educar els seus fills; fem col·legis per a educar i instruir els fills dels obrers» (Josep Manyanet).

«Encomani-ho a Sant Josep i, si no li fa cas, digui-li que hi va de part meva» (Josep Manyanet).

A. FOTOGRAFIES

1. Detall de la fotografia de Josep Manyanet, feta el juny de 1901.
2. El papa Lleó XIII (1878-1903) que aprova l'Institut masculí amb les seves Constitucions.
3. Vista del Santuari i Monestir de Montserrat.
4. Escut de l'Institut de Fills de la Sagrada Família, ideat per Josep Manyanet, que sintetitza la seva espiritualitat i missió.
5. Col·legi Sant Josep de Tremp, bressol dels Fills de la Sagrada Família.
6. Diploma del col·legi Sant Josep de Tremp (1881).
7. Torre Llobet, de Sant Andreu de Palomar, on va néixer el col·legi Jesús, Maria i Josep, que fou el centre de les activitats del fundador. El sacerdot de la galeria del primer pis és el pare Manyanet.
8. Alumnes pensionistes del col·legi Jesús, Maria i Josep de Sant Andreu de Palomar amb el pare Ramon Bonet a l'esquerra (1899).
9. Grup de religiosos del col·legi Sant Ramon de Vilafranca del Penedès (1891).
10. Alumnes pensionistes del col·legi Santa Maria de Blanes de passeig (1897).
11. El 1896 el pare Manyanet es va fer càrrec de l'educació i ensenyament dels orfes de l'Asil Naval Espanyol a la corbeta Tornado, ancorada al port de Barcelona.
12. Novicis del col·legi Natzarè de Blanes d'excursió (1900).
13. Alumnes de primària del col·legi Jesús, Maria i Josep de Sant Andreu de Palomar amb el P. Fermí Martorell a l'esquerra (1900).
14. Alumnes pensionistes del col·legi Jesús, Maria i Josep de Sant Andreu de Palomar amb els pares Domènec Motlló i Jaume Corominas (1888).
15. Alumnes de primera comunió del col·legi Santa Maria de Blanes enmig dels bustos de Pius IX i de Lleó XIII (1900).
16. Josep Manyanet als anys de maduresa, vers el 1890.
17. La mare Encarnació Colomina i Agustí (1848-1916), co-fundadora de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzarè.
18. Antiga residència del Baró d'Eroles, de Talarn, primera casa de les Filles de la Sagrada Família (1874).
19. Josep Morgades i Gili (1826-1901), bisbe de Vic, que acceptà la restauració de les religioses del pare Manyanet a la seva diòcesi i autoritza la nova casa noviciat d' Aiguafreda.
20. Façana de la Casa Noviciat d' Aiguafreda, de l'Institut femení, inaugurada el 2 de març de 1894.
21. Col·legi de la Mare de Déu dels Àngels, de la Sagrera, primer col·legi de l'Institut femení a Barcelona (1898).
22. Pati interior del col·legi Mare de Deu dels Àngels.

B. OBJECTES I LLIBRES

1. Rajoles procedents del terra primitiu del col·legi Sant Josep de Tremp.
2. Reixa que coronava la porta d'entrada principal del col·legi Sant Josep de Tremp, al carrer Soldevila, número 27.
3. Reixa que coronava la porta posterior del col·legi Sant Josep de Tremp, al passeig de la Vall.

4. Creu processional gòtica del col·legi Jesús, Maria i Josep, de Sant Andreu de Palomar, residència habitual de Josep Manyanet.
5. Programa d'una festa escolar al col·legi Jesús, Maria i Josep, de Sant Andreu de Palomar (1896).
6. Imatge de Sant Josep, talla del segle XVIII, símbol de l'amor i veneració que Josep Manyanet professava al Sant Patriarca. Totes les nits dipositava les claus de casa als peus del «Procurador General de l'Institut».
7. *Constituciones de la Congregación de Hijos de la Sagrada Familia*, que Josep Manyanet va veure aprovades i confirmades pel papa Lleó XIII (1901).
8. *Suma de las Reglas y Constituciones de los Hijos de la Sagrada Familia*, publicades a Barcelona (1882) i a Tarragona (1894).
9. Quadern escolar dels alumnes dels col·legis de l'Institut de la Sagrada Família. Aquest pertanyia a Nicolás Mestres Domingo, del col·legi Sant Pere Apòstol de Reus (1899).
10. Cobertes per als exercicis o làmines de dibuix del col·legi Sant Josep de Tremp. Aquestes pertanyien a Francesc Monrós (1903).
11. *Eloqüència Catalana*, de Francesc Fayós Antony (1900), llibre de text que el pare Manyanet establí per a ús de les seves escoles i col·legis.
12. *Gramática Francesa*, de Galard (1892), dedicada a Josep Manyanet, que era utilitzada als seus col·legis.
13. *Epactas o añales* de 1894 i 1901, que assenyalen l'ordre anyal i els ritus del rés i ofici diví.
14. *Officia Sanctorum*, de la diòcesi d'Urgell (1864).
15. Josep Manyanet tenia damunt la taula de treball un santcris amb una calavera, el bonet i les ulleres, com apareix a la fotografia (1901).
16. Estendard del Col·legi d'Orfes Pobres de Sant Julià de Vilatorrada, fundat el 1897: «Regina Smi. Rosarii, ora pro nobis».
17. Sotana, faixa, manteu i solideu, que, segons els costums de l'època, utilitzà habitualment Josep Manyanet, com apareix a les fotografies.
18. Segona edició del *Ceremonial para la profesión y vestición de las Religiosas* (Tarragona 1894).
19. Part de la reixa del combregador de la casa noviciat de Talarn, símbol de la clausura - recès i silenci inspirats a Natzaret-, que Caixal i Manyanet volien per a les seves religioses. La part superior, com les altres reixes de la casa, estava adornada amb les inicials J[esús]., M[aria]. 1 J[osep]. (1874).
20. Diploma de títol honorífic a favor de Joaquim Figueres i Nonell, alumne del col·legi Jesús Maria i Josep (1899).
21. Treball escolar d'Antoni Cavallé i Pla (1891-1977), alumne del col·legi Sant Pere Apòstol de Reus (1900).
22. Còpia del *Método práctico y seguro para dirigir bien y con acierto los Colegios y Escuelas de la Congregación de Hijos de la Sagrada Familia*, obra de Josep Manyanet (1886).
23. *La vocación de los niños. Cómo se han de educar e instruir*, de Sant Antoni Maria Claret (Barcelona 1864), procedent de la Biblioteca del col·legi Sant Josep de Tremp.
24. *Sermons del R. P. Lejeune*, traduïts al català per Mn. Miquel Piera, obra dedicada a Josep Manyanet (Barcelona 1896).
25. *Constitutiones Synodales* del Sínode Diocesà de Barcelona (1890) en el qual va prendre part Josep Manyanet.
26. Josep Manyanet, fill adoptiu de Blanes(1997).

IV. L' APÒSTOL

S'esforçà perquè la Sagrada Família fos coneguda, estimada, imitada i venerada a l'Església i al si de les famílies.

Natzaret, l'escenari de la vida de la Sagrada Família, inspirà tota la vida i activitat apostòlica de Josep Manyanet.

Fruit de la pregària fou la inspiració de construir un temple expiatori en honor de la Sagrada Família, cridat a ser la llar espiritual de les famílies de tot el món. D'aquesta inspiració va néixer el Temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona, obra genial de l'arquitecte servent de Déu Antoni Gaudí i fruit de l'esforç de Josep M. Bocabella.

Pelegrinà al santuari de Loreto (Itàlia) per contemplar en esperit la vida de la Santa Família de Natzaret. Fou nomenat zelador d'aquest santuari.

Entre d'altres iniciatives, fundà una Tercera Orde laical i la revista *La Sagrada Família* a fi de propagar-ne la devoció i culte a les llars cristianes. Va escriure unes *Visites a Sant Josep*, un *Trisagi a la Sagrada Família* i unes *Meditaciones dedicadas a la Asociación de las familias cristianas*.

El lema de la seva vida va ser: «Fer un Natzaret a cada llar».

FRASE:

«Aquest magnífic temple de la Sagrada Família és degut a la inspiració d'una ànima particularment sensible a tot allò que és eclesial com el pare Josep Manyanet i Vives» (Joan Pau II, 1982).

A. FOTOGRAFIES

1. Interior de la Santa Casa de Natzaret, que es venera al santuari de Loreto (Itàlia), que Josep Manyanet per devoció escombra agenollat, el 29 d'abril de 1888.
2. Còpia de la carta de Josep Manyanet adreçada al bisbe Caixal proposant-li la idea de construir el Temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona (1869).
3. Josep Manyanet, inspirador del Temple expiatori de la Sagrada Família.
4. Josep M. Bocabella i Verdaguer (1815-1892), impulsor de la construcció del Temple expiatori de la Sagrada Família.
5. Antoni Gaudí i Cornet (1852-1926), arquitecte del Temple expiatori de la Sagrada Família.
6. Temple expiatori de la Sagrada Família en construcció a finals del segle XIX.
7. Visita del papa Joan Pau II al Temple de la Sagrada Família (1982) on va recordar-ne la paternitat espiritual de Josep Manyanet.

B. OBJECTES I LLIBRES

1. Reproducció del finestral amb la imatge de Josep Manyanet al Temple expiatori de la Sagrada Família.
2. Model de la imatge de Sant Josep Manyanet, obra de Francesc Carulla, col·locada al Temple expiatori de la Sagrada Família (2001).
3. Estampa de la Sagrada Família que Josep Manyanet portava al Breviari.
4. Imatge de la Sagrada Família, obsequi de Josep Manyanet a la família d'Angel Bofill a finals del segle XIX.
5. Exemplars de la revista *La Sagrada Família* que corresponen a efemèrides notables en la vida de Josep Manyanet (1900, 1901, 1902, etc.)
6. Exemplars de les revistes *El Museo de las familias* i *La familia* (1862-1864), que Josep Manyanet rebia a Tremp.

7. Obra de *La familia regulada*, de Fray Antonio Arbiol (París 1852), que Josep Manyanet guardava entre els seus llibres.
8. *El Predicador Josefino o sea el virginal Esposo de María*, de Jaime Manseu (Barcelona 1899), llibre adquirit per Josep Manyanet.
9. *El Propagador de la devoción a San José*, butlletí de l'Associació Josefina promotora del Temple expiatori de la Sagrada Família, que Josep Manyanet rebia a Tremp.
10. *La prosperidad de las familias o sea instrucciones prácticas*, de J.G.P. (Barcelona 1859), de la biblioteca del col·legi Sant Josep de Tremp.
11. *Trisagi i Loors a la Sagrada Família*, de Josep Manyanet (1899).

V. L'ESCRITOR

El valor més preuat dels seus escrits és la coherència i el testimoni de vida que traspuen.

Va escriure molt però sense cap afany literari sinó com un mitjà més al servei de la seva missió.

Josep Manyanet va escriure nombroses cartes -des de 1850 a 1901, any de la seva mort-. Se'n conserven més de mil i també alguns dels sermons. De 1885 a 1895 dugué a terme l'edició de les obres principals: *La Escuela de Nazaret y Casa de la Sagrada Família*, *El espíritu de la Sagrada Família* i *Preciosa joya de familia*. Són obres de maduresa i s'hi manifesta com un bon coneixedor de les fonts del pensament cristià.

Es va servir dels diversos gèneres literaris: legislatiu, epistolar, pastoral, autobiogràfic i apologètic. A través d'ells es descobreix el fil conductor de la seva personalitat humana, religiosa i apostòlica. Hi apareix un home totalment unificat.

La Biblioteca de Autores Cristianos (BAC) ha publicat el volum de les seves *Obres selectes* (1991) i esta en curs la publicació de les seves *Obres completes*. D'ell han estat escrites biografies diverses, florilegis i altres estudis referents al seu carisma apostòlic. Una ONG de l'institut masculí porta el títol de «Manyanet Solidari».

FRASE:

Els escrits eren per a Josep Manyanet un bon instrument per a impulsar el seu carisma de pedagog i pastor, d'apòstol de la Sagrada Família i de la família.

A. FOTOGRAFIES

1. Josep Manyanet, cap al 1895.
2. Carta que Josep Manyanet va escriure des de la Seu d'Urgell al seu amic Joaquim Maria de Sullà i Casanovas el 1863.
3. Portada de les *Meditaciones dedicadas a la Asociación de la familia cristiana bajo el patrocinio de la Sagrada Família* (manuscrit).
4. Portada dels Estatuts dels *Camareros y Camareras de la Sagrada Família* (manuscrits 1868 i 1874), tercer orde dels dos Instituts.

B. LLIBRES DE MANYANET

1. *Visitas a Jesús Sacramentado, a la Virgen María y a San José* (Barcelona 1885).

Josep Manyanet afegí a les Visites de Sant Alfons M. de Liguori la visita a Sant Josep.

2. *La Escuela de Nazaret y Casa de la Sagrada Família* (Barcelona 1895). Diàleg interior entre els personatges de la Sagrada Família i Desidèria, una ànima devota.

3. *Máximas de cristiana perfección recogidas en la Casa de la Sagrada Família* (Barcelona 1896). Florilegi de sentències per a la vida cristiana inspirades en la Bíblia i en diversos autors.

4. *Preciosa joya de familia* (Barcelona 1899). Una guia per als matrimonis i famílies.
5. *La Europ ajudía* (Barcelona 1899) de Tanyeman (Manyanet). Estudi polèmic sobre la raça jueva i la seva influència en la vida civil i religiosa.
6. La Comissió conjunta dels Fills i Filles de la Sagrada Família prepara extractes del pensament de Josep Manyanet per a la seva divulgació.
7. *Obras selectas* de Josep Manyanet (BAC, Madrid 1991). Volum de les obres fonamentals i una mostra dels altres escrits.
- 8-10. Primers volums de les *Obras completas* de Josep Manyanet (BAC, Madrid 2004, 2006, 2007), en curs de publicació.

C. LLIBRES SOBRE MANYANET

1. Juan Franquesa, S.F., *Biografía del Rdm. P. José Mañanet y Vives* (Barcelona 1919).
2. Ramón Oromí, S.F. *Vida Compendiada del Rdm. P. José Mañanet y Vives, S. F.* (Barcelona 1929).
3. Juan Blasco, S.F., *Esbozo de una vida extraordinaria* (Barcelona 1950).
4. Dominic Morera, S.F., *Among the Stars* (New York 1957).
5. Fernando Bea, *Padre Mañanet* (Roma 1968).
6. Cebria Baraut, O.S.B., *Josep Mañanet, Apòstol de la família i de la joventut* (Barcelona 1969). Ed. catalana, castellana, anglesa i portuguesa.
7. *El Padre José Mañanet* (Vidas ejemplares, México 1971).
8. José M. Blanquet, S.F. - Jordi Piquer, *José Mañanet, Profeta de la familia* (BAC Popular, Madrid 1984). Ed. castellana i italiana (Roma 1987)
9. Juan Blasco, S.F., *Estampas del Padre Manyanet* (Barcelona 1982). Ed. castellana i catalana.
10. Juan Hueso, S.F.- Pilarín Bayés, *José Mañanet* (Barcelona 1984). Ed. castellana i catalana.
11. Enric Balaguer - Josep M. Blanch, S.F., *Goigs al Beat Josep Manyanet* (Barcelona 1984).
12. Antonio Quintana, S.F., *Manyanet, Bocabella y Gaudí, tres grandes para un templo* (Barcelona 1985).
13. Comissió Conjunta, *Los honores de la Beatificación* (Barcelona 1985).
14. Comissió Conjunta, *Perfil humano y espiritual 1 y II*, (Barcelona 1987).
15. José M. Blanquet, S.F., *Beato José Manyanet y Vives, Fundador y Superior General* (Documenta 3, Barcelona 1988).
16. Alfonso de la Cruz, *O Trio Inseparável* (Curitiba 1990).
17. José M. Blanquet, S.F., *Conoce usted al Beato ... José Manyanet?* (Barranquilla 1992).
18. Josep Roca, S.F., *José Manyanet. Una pedagogía de inspiración familiar* (Barcelona 1995).
19. M.ª Dolors Gaja, M.N., *Seducido por la belleza de un Dios que es familia* (Con Él, Madrid, Confer, 2001).
20. Josep M. Blanquet, S.F., *Josep Manyanet i el Temple de la Sagrada Família* (Barcelona 2001).
21. Jordi Longarón, *José Manyanet, profeta de la familia* (Barcelona 2001). Ed. castellana i catalana.
22. Pau Gérez, *El diari trobat* (Barcelona 2001).
23. Antoni Fortuny - Josep M. Blanch, S.F., *Goigs al Beat Josep Manyanet* (Barcelona 2001).
24. *Memoria del Centenario de su muerte* (Barcelona 2002).

25. *Manyanet Solidari Estatuts* (Barcelona 2002) Ed. bilingüe.
26. *Sant Josep Manyanet Profeta de la Família* (Barcelona 2004). Ed. castellana, catalana, francesa, anglesa, italiana i portuguesa.
27. José M. Blanquet, S.F. - Jordi Piquer, *José Mañanet, Profeta de la familia* (Claret, Barcelona 2004). Ed. revisada en castellà i en català.
28. Sergio Cimignoli, S.F., *San Giuseppe Manyanet. Da Nazaret, un profeta per la famiglia* (Barcelona 2004). Ed. italiana, castellana, catalana i portuguesa.
29. Josep Roca, S. F., *Retaule de Natzaret* (Barcelona 2004).
30. Edith Gutiérrez, M.N., *Profeta de la familia. Encuentro con José Manyanet* (Roma 2004).
31. José M. Blanquet, S.F., *Novena en honor de San José Manyanet* (Barcelona 2005). Ed. castellana i catalana.
32. *José Manyanet, Santo. Memoria de la Canonización* (Barcelona 2006).
33. Josep Roca, S.F., *Sant Josep Manyanet, profeta de la família* (CPL, Barcelona 2007). Ed. catalana i castellana).

VI. LA MORT

La llavor dipositada dins la terra l'any 1901 ha florit encara amb més vigor en esdevenir flor i fruit abundós de santedat.

Morí el 17 de desembre de 1901, a Sant Andreu de Palomar (Barcelona). De ben segur les seves despulles mortals, si no haguessin estat recollides i custodiades oportunament, especialment durant la Guerra Civil, haurien desaparegut.

Però el cos de Josep Manyanet fou solament el suport d'una persona que ha superat el temps i viu en l'eternitat. Va tenir una existència concreta, en uns llocs determinats i en un període de temps precís i conegut. Proclamà l'Evangeli de Natzaret; va escriure llibres, opuscles i moltes cartes; fundà dues congregacions religioses; obrí centres d'apostolat per a les famílies i els infants i joves; va inspirar i promoure l'erecció del Temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona; viatjà a Lourdes, Roma i Loreto ... Va sofrir diverses malalties, algunes serioses, i entrà en contacte amb moltes persones i autoritats. Gairebé no pogué fer més amb 68 anys de vida.

I, amb tot, aquesta no és l'herència més important que ha deixat. La seva vida i les seves obres van néixer i es van alimentar d'un amor profund a Déu i als homes.

FRASE:

Un obrer va aturar-se davant del seu cadàver, va mirar-lo amb tristesa i va dir: "Eres un bon home, no tenies cap enemic".

A. FOTOGRAFIES

1. Detall de la darrera fotografia de Josep Manyanet (1901).
2. Última fotografia feta a Riudefoix (Penedès) (1901).
3. Capella del Col·legi Jesús, Maria i Josep, de Sant Andreu de Palomar, on van ser col·locades les despulles mortals (1929).

B. OBJECTES I DOCUMENTS

1. Rosaris portats de Lourdes per Josep Manyanet i donats a la seva neboda Àurea Moga Manyanet (1887).
2. Placa que recorda el centenari de la visita de Josep Manyanet a Lourdes (1887- 1987).
3. Màscara feta per la Casa Rexach de Barcelona després de la seva mort (1901).
4. Recordatori de la seva defunció (1901).

5. Urna de fusta que contenia les seves despulles mortals (1948).
6. Urna de bronze que contenia les seves despulles mortals des de la declaració de la pràctica heroica de les seves virtuts (1982).
7. Segells commemoratius del 50 aniversari de la mort de Josep Manyanet (1951).
8. Anvers i revers de la Medalla commemorativa del centenari de la mort de Josep Manyanet (Ramon Ferran, Reus 2001).

VII. LA CANONITZACIÓ

La seva santedat, inspirada en la Família de Natzaret, consisteix a santificar la vida quotidiana a la recerca de la voluntat de Déu.

Déu concedí a Josep Manyanet un do de l'Esperit -un carisma- de conèixer que n'és d'ample, de llarg i profund l'amor del Crist revelat en la Sagrada Família. A l'escola de Natzaret inspirà el projecte personal de la seva santedat.

La prova d'aquesta santedat per part de l'Església ha recorregut un llarg camí dividit en dues etapes:

1. El *Procés Informatiu*, iniciat a Barcelona el 1931 i clausurat el 1933. S'hi van recollir els seus escrits i va ser interrogat un grup de testimonis sobre la seva vida, fama de santedat i virtuts. Pius XII firmà el Decret d'Introducció de Causa el 25 de novembre de 1956.
2. El *Procés Apostòlic*, instruït també a Barcelona des de 1958 a 1962. Un altre grup de testimonis declarà sobre la fama de santedat i pràctica heroica de les seves virtuts.

Completats els dos processos amb un ampli estudi històric (1978), el papa Joan Pau II declarà l'heroïcitat de les seves virtuts el 12 de juliol de 1982. I reconegudes com a miraculoses les guaricions de la senyora Paquita Trias, de Barcelona, i germana Manuela Burbano, M.N., de Medellín, el mateix Sant Pare el declarà Beat el 25 de novembre de 1984 i l'elevà a la glòria dels altars el 16 de maig de 2004.

A. FOTOGRAFIES

1. Tribunal del *Procés Informatiu* constituït a Barcelona (1931-1933).
2. Tribunal del *Procés Apostòlic* constituït a Barcelona (1958-1961).
3. Tribunal del *Procés super Miro* constituït a Barcelona (1982).
4. Lectura del Decret sobre l'heroïcitat de les virtuts davant el papa Joan Pau II (Vaticà 1982).
5. Lectura del Decret sobre el miracle davant el papa Joan Pau II (Vaticà 1984).
6. Tribunal del *Procés super Miro* constituït a Medellín (1997).
7. Lectura del Decret sobre el miracle davant el papa Joan Pau II (Vaticà 2003).
10. Consistori Ordinari Públic per a la canonització (Vaticà 2004).
11. Vista parcial de la plaça de Sant Pere durant la cerimònia de la Canonització (Vaticà 2004).

B. OBJECTES I LLIBRES

1. *Positio super Introductione* (Roma 1950) que recull la documentació del Procés Informatiu de Barcelona.
2. Decret d'Introducció de la Causa de Canonització (1956).
3. Ploma amb què el papa Pius XII signà el Decret d'introducció de la Causa.
4. Solideu del papa Pius XII.
5. *Disquisitio ... Estudi històric crític sobre diverses qüestions de la vida de Josep Manyanet*, complementari dels Processos Informatiu i Apostòlic (Roma 1978).
6. *Positio super Virtutibus* (Roma 1980), recull de la documentació del Procés Apostòlic.

7. Decret sobre l'heroïcitat de les virtuts (1982). Ed. llatina, castellana, catalana, anglesa i italiana.
8. *Positio super miro* (Roma 1982), recull de la documentació referent a la guarició extraordinària de la senyora Paquita Trias.
9. Decret sobre el miracle atribuït a la intercessió de Josep Manyanet (1982).
10. Llibre de la cerimònia de la Beatificació presidida pel papa Joan Pau II a la Basílica de Sant Pere del Vaticà (1984).
11. Anvers i revers de la Medalla commemorativa de la Beatificació de Josep Manyanet (Ramon Ferran, Reus 1984).
12. Medalles commemoratives de la Beatificació de Josep Manyanet (Maria Adele Piccirilli, Roma 1984).
13. Sobres amb el mata-segell commemoratiu de la Beatificació de Josep Manyanet (Barcelona 1984).
14. Replica de la imatge de la Sagrada Família de marfil, procedent de Cameroun (Àfrica), donada al papa Joan Pau II amb motiu de la Beatificació (1984).
15. Breu Apostòlic de la Beatificació de Josep Manyanet (1984).
16. *Positio super miro* (Roma 1997), sobre la guarició extraordinària de la germana Manuela Burbano, M.N.
17. Decret sobre el miracle atribuït a la intercessió de Josep Manyanet (2003).
18. *Compendium vitae* del Beat Josep Manyanet enviat als Cardenals i Prelats abans del Consistori Ordinari Públic (2004).
19. Llibre de la cerimònia de la Canonització de Josep Manyanet (2004).
20. Anvers i revers de la Medalla commemorativa de la Canonització de Josep Manyanet (Ramon Ferran, Reus 2004).
21. Anvers i revers de la Medalla commemorativa de la Canonització de Josep Manyanet (Loreto 2004).
22. Encuny de la Medalla commemorativa de la Canonització de Josep Manyanet (Ramon Ferran, Reus 2004).
23. (*Intimatio*) Comunicació de la celebració del Consistori Ordinari Públic per a la Canonització de Josep Manyanet (Vaticà 2004).
24. (*Notificazione*) Notificació de la Capella Papal per a la Canonització de Josep Manyanet (Vaticà 2004).
25. Imatge de la Sagrada Família, de Lladró, donada al papa Joan Pau II amb motiu de la Canonització de Josep Manyanet (1984).
26. Butlla de la Canonització (2004).
27. Rèplica del Reliquiari de Sant Josep Manyanet ofert al papa Joan II el dia de la Canonització (2004).
28. Anvers i revers de la Medalla commemorativa de la benedicció de la Imatge de Sant Josep Manyanet a l'absis de la Basílica de Sant Pere (Ramon Ferran, Reus 2007).

VIII. RECORDS PERSONALS

1. (*Imatges i monuments*)

- Ramon Ferran (1984). Centre d'Espiritualitat Josep Manyanet (Begues).
 Artur Aldoma (1987). Col·legi Pare Manyanet (Barcelona).
 José Torres Guardia (1986). Colegio Padre Manyanet (Alcobendas).
 Jaume Coll (1989). Col·legi Santa Maria (Blanes).

Joan Rebull (1964). Col·legi Sant Ramon (Vilafranca del Penedès).
Ramon Ferran (1985). Col·legi Pare Manyanet (Reus).
Jordi Coll (1997). Col·legi Sant Lluís de Pla i Amell (Begues).
Holy Family Seminary (Silver Spring, USA).
Casa José Manyanet (Tlalpan, México).
Seminario Padre Manyanet (Chía, Colombia).
Seminario Padre Manyanet (Medellín, Colombia).
Seminario José Manyanet (Caracas, Venezuela).
Seminário Padre Manyanet (Curitiba, Brasil).
Ramon Ferran (1964). Residencia Universitaria Josep Manyanet (Reus).
Ramon Ferran (1994). Col·legi Sant Miquel Arcàngel (Molins de Rei).
Josep Ricart Garriga (2005). Palau Episcopal (Seu d'Urgell).
Esteve Bach (1967). Jardins Joaquim Ruyra (Barcelona).
Ramon Ferran (1996). Carrer Pare Manyanet (Reus).
Jaume Coll (1990). Col·legi Sant Miquel Arcàngel (Molins de Rei).
Primera imatge de Josep Manyanet (Roma 1947).
Bust de Josep Manyanet (Roma 1947).
Bust de Josep Manyanet (Sebastià Pérez, S. F., Vilafranca 1964)
5. Imatge de Sant Josep Manyanet que es venera a la basílica de Tremp (Ramon Ferran, Reus 1985).
6. Esbós de la imatge de Josep Manyanet (Vicenç Llorens, Vila-real 1984).

(Dibuixos i pintures)

Dibuix per a felicitar l'onomàstica de Josep Manyanet durant la seva vida.

Pintura d'Esplugues (1906)

9. Oli d' Antoni Utrillo (Barcelona 1943).

10. Al·legoria de Pio Pullini (Roma 1950)

Retrat de Josep Manyanet en esfumí (Vicenç Llorens, Madrid 1967).

Oli d'Antonio Quintana, S. F. (Barcelona 1984)

Pintura de David Gamella (Madrid 2000).

14. Esbós de la imatge de Sant Josep Manyanet (Alessandro Romano, Roma 2007). El papa Benet XVI beneeix la imatge de Sant Josep Manyanet col·locada a l'absis de la Basílica de Sant Pere al Vaticà (23 maig 2007).

15. Carrers amb el seu nom a Tremp, Barcelona, Vilafranca del Penedès, Molins de Rei, Reus, Blanes, Begues, La Molina.

16. Rosa Pare Manyanet (Pedro Dot, 1956) - Quadre explicatiu - Ceràmica de Montserrat Segrià (Reus 2007)

17. Icona de Sant Josep Manyanet (Silvia Borissova, La Cabrera 2007) (en elaboració)